

MYCENA PURPUREOFUSCA

A.F.M. Reijnders, De Schuilenburgh B72,
Schuilenburgherplein 1, 3816 TD Amersfoort

Mycena purpureofusca (Peck) Sacc. is known from three collections in the Netherlands. The macroscopical and microscopical characters of this very rare species are presented.

Men voelt zich vaak niet zeker van determinaties in 't verleden, vooral als die dateren van vrij lang geleden. Zo was ik lange jaren er niet zeker van of bovengenoemde *Mycena* in onze kleibossen voorkwam. Ik meende haar in 1958 in de Niënhof te hebben gevonden. Tot ik bij een bezoek in 1988 aan Neerijnen tot mijn verrassing een takje ontdekte waarop één donker wijnrode *Mycena* groeide met een lange slanke steel. Ik dacht onmiddellijk aan *Mycena purpureofusca* (Peck) Saccardo en 't bleek deze te zijn. Hier volgt de beschrijving.

Beschrijving (zie ook fig. 1)

Hoed: diameter 3 cm; vlak kegelvormig uitgespreid met stompe umbo, hygrofaan; vochtig purper-roodbruin of wijnkleurig (Séguy 117) in strepen opdrogend, droog lichter paars-rossig (Séguy 130, 135), rand dun, gekarteld.

Lamellen: vrij wijd uiteen, dun, met bocht aangehecht; ook tertiaire lamellen, $L = \pm 30$, niet hoog; roze-bruin (Séguy 135), met bruin-violette snede ($\pm$ Séguy 128).

Steel: 90 x 4 mm; stevig, glad maar bovenaan berijpt vlokkig, de onderste 3 cm vaak breder met lange witte haren; roodbruin - wijnkleurig (Séguy 112 of meer naar Séguy 133).

Vlees: wit, iets wijnkleurig in de steel, naar boven donkerder.

Sporenfiguur: wit of lichtcrème (na enige dagen code Romagnesi Ib).

Sporen: elliptisch, breed, afgerond, kleurloos 8-10 x 5-6,5 (7,5) μm .

Cheilocystiden: talrijk; spoelvormig, soms $\pm$ lageniform, puntig, met roodbruine inhoud die in oudere preparaten zich tot druppeltjes samentrekt; 40-64 x 8-13 μm .

Hoedhuid: dunne cutis (diameter 20-30 μm), bestaande uit dunne hyfen (diameter 2-5 μm) met aan het oppervlak fijne wratjes (niet sterk "en brosse") en hyfen (diameter 2-7 μm) met wijnrode inhoud als in de cheilocystiden, subcutis met korte en brede cellen bijv. 45-100 x 25-30 μm met wijnkleurig vacuolaire pigment.

Discussie

Volgens Smith (1947) staat deze soort niet ver af van *Mycena rubromarginata* (Fr.) Quél., die een enkele maal in ons land is waargenomen. Maar deze heeft een lichtgrijze hoed en wijkt ook in andere opzichten af van *M. purpureofusca*. Meer verwant aan de laatste lijkt de Amerikaanse soort *M. elegantula* Peck, die een andere habitus heeft en ook anatomisch afwijkt (Kühner, 1938). De lange slanke steel en de kleur zijn erg karakteristiek voor *M. purpureofusca*, die in Frankrijk zeer zeldzaam is en in Duitsland enige malen is waargenomen (Bresinsky & Haas, 1976), waarschijnlijk ook onder de naam van *M. janthina* (Fr.) (Ricken, 1915). Volgens Smith (1947) komt hij voor op houtresten van

coniferen. Dat is in beide gevallen, dat wij hem vonden in kleibossen, onwaarschijnlijk, zodat aan te nemen is dat hij ook op dood loofhout groeit.

Maas Geesteranus (1992) geeft nog een derde Nederlandse vondst van deze soort uit 1987 door Dien Tjallingii. De vindplaats wordt echter niet vermeld.

LITERATUUR

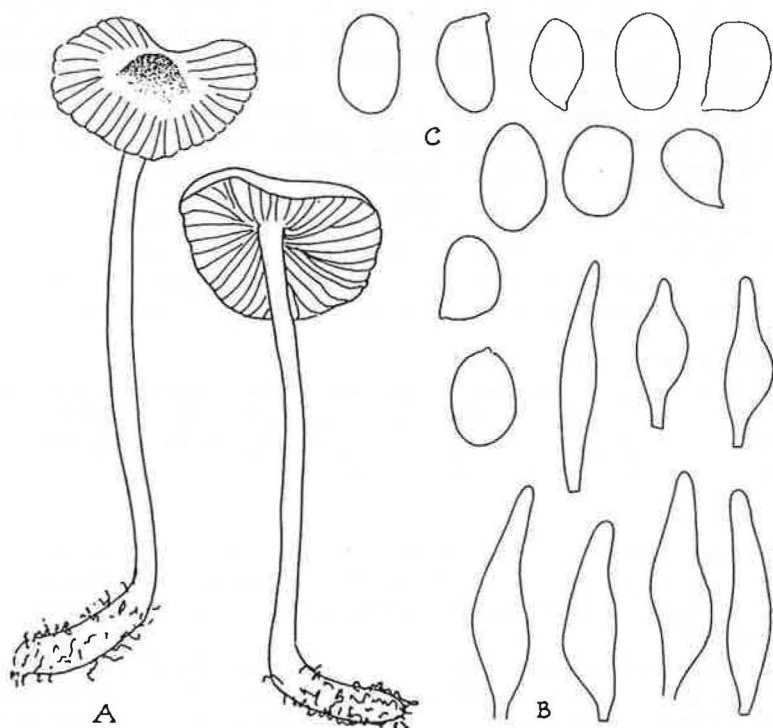
Bresinsky, A. & H. Haas, 1976. Übersicht der in der Bundesrepublik Deutschland beobachteten Blätter- und Röhrenpilze. Beih. Z. für Pilzk. 1: 43-160.

Kühner, R., 1938. Le genre *Mycena*. Encycl. mycol. 10. Paris.

Maas Geesteranus, R.A., 1992. *Mycenas of the northern hemisphere*. Vol. I & II. Amsterdam.

Ricken, A., 1915. Die Blätterpilze Deutschlands und der angrenzenden Länder, besonders Österreichs und der Schweiz. Leipzig.

Smith, A.H., 1947. North American species of *Mycena*. Ann Arbor.

Figuur 1. *Mycena purpureofusca*: a. basidiomata; b. cheilocystiden; c. sporen.